



Съвет на  
Европейския съюз

Брюксел, 3 март 2022 г.  
(OR. en)

6784/22

**POLCOM 7**  
**COMER 26**  
**WTO 32**

### **ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО**

---

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 1 март 2022 г.

До: Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

---

№ док. Ком.: COM(2022) 74 final

---

Относно: ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Преглед на обхвата на Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и Съвета от 15 май 2014 г.

---

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 74 final.

---

Приложение: COM(2022) 74 final



Брюксел, 1.3.2022 г.  
COM(2022) 74 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА**

**Преглед на обхвата на Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и Съвета от 15 май 2014 г.**

# ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

## Преглед на обхвата на Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и Съвета от 15 май 2014 г.

### 1. ВЪВЕДЕНИЕ

В Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. (наричан по-долу „Регламента за осигуряване на съблюдаването“) се предвиждат правилата и процедурите за ефективно и навременно упражняване на правата на Съюза съгласно международните търговски споразумения с цел защита на икономическите интереси на Съюза.<sup>1</sup> Обхватът на Регламента за осигуряване на съблюдаването бе актуализиран през 2021 г., за да се предвидят допълнителни възможности за действие от страна на Съюза за справяне със съществуващите предизвикателства и за да се повишат ефективността и съгласуваността на Регламента.<sup>2</sup>

Понастоящем Регламентът за осигуряване на съблюдаването дава възможност на Съюза да спира действието или изпълнението на отстъпки или други задължения или да отменя отстъпки или други задължения съгласно Споразумението на Световната търговска организация (СТО) и други международни търговски споразумения на ЕС в следните ситуации:

- да осигурява съблюдаването на правата на Съюза по търговско споразумение, когато последното е нарушено от трета държава или след благоприятен за Съюза изход по търговски спор, или когато опитът на Съюза да получи обвързващо решение по търговски спор е неуспешен по причини извън отговорността на Съюза; както и
- да възстановява баланса по задължения на Съюза по силата на търговско споразумение и в съответствие с него, когато трети държави въведат защитна мярка или едностранно променят тарифни отстъпки или ангажименти за услуги, от които се ползва Съюзът.

С Регламента за осигуряване на съблюдаването на Комисията се предоставят правомощия да приема, да изменя, да отменя и да спира действието на мерки на търговската политика при тези обстоятелства. Преди неотдавнашното изменение на Регламента за осигуряване на съблюдаването мерките на търговската политика, които можеха да бъдат приемани чрез актове за изпълнение, се състояха единствено от мерки относно търговията със стоки и относно достъпа до обществени поръчки. С изменението от 2021 г. тези възможности бяха разширени, за да включват мерки относно търговията с услуги и някои свързани с търговията

---

<sup>1</sup> Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно упражняването на правата на Съюза за прилагане и осигуряване на съблюдаването на международните търговски правила (ОВ L 189, 27.6.2014 г., стр. 50).

<sup>2</sup> Регламент (ЕС) 2021/167 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 654/2014 относно упражняването на правата на Съюза за прилагане и осигуряване на съблюдаването на международните търговски правила (ОВ L 49, 12.2.2021 г., стр. 1).

аспекти на правата върху интелектуалната собственост. Комисията приема регламенти за изпълнение след провеждане на процедурата по разглеждане и, когато е приложимо, след събиране на информация със съответните заинтересовани страни.

## **2. ИЗИСКВАНЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРЕГЛЕД**

В член 10 от Регламента за осигуряване на съблюдаването се предвижда Комисията да извърши преглед на обхвата на регламента, като по-специално вземе предвид мерките на търговската политика, които могат да бъдат приети, както и изпълнението на регламента. Целта на прегледа също така следва да бъдат допълнителните мерки на търговската политика за спиране на действието или изпълнението на отстъпки или други задължения в областта на свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост.

Прегледът трябва да бъде извършен не по-късно от една година след 13 февруари 2021 г., а Комисията трябва да докладва за своите констатации на Европейския парламент и на Съвета.

Предидните прегледи на Регламента бяха извършени през 2017 г. и 2019 г.<sup>3</sup>

Периодът, предмет на настоящия преглед, обхваща периода след последния преглед (2019 г.), а именно от декември 2019 г. до момента. Що се отнася до изменението от 2021 г., периодът на прегледа започва съответно от 13 февруари 2021 г. (датата на влизане в сила на изменението) до момента.

## **3. ПРЕГЛЕД НА ОБХВАТА, МЕРКИ НА ТЪРГОВСКАТА ПОЛИТИКА И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪБЛЮДАВАНЕТО**

### **3.1. Обхват на регламента**

В член 3 от Регламента за осигуряване на съблюдаването се посочват конкретните ситуации, в които се прилага Регламента за осигуряване на съблюдаването и в които Съюзът може да реагира чрез мерки на търговската политика. В изменението от 2021 г. първоначалният обхват се допълва с допълнителни ситуации, както е представено по-долу.

*3.1.1. Член 3, букви а) и б): След обвързващо решение по търговски спор в полза на Съюза*

Регламентът за осигуряване на съблюдаването се прилага, когато процедура за уреждане на спорове в рамките на СТО (член 3, буква а)) или във връзка с други международни търговски споразумения (член 3, буква б)) води до обвързващо решение по търговски спор и поражда право за осигуряване на съблюдаването от страна на Съюза поради неизпълнение на ответната страна. По този начин

---

<sup>3</sup> ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА Преглед на обхвата на Регламент (ЕС) № 654/2014 на Европейския парламент и Съвета от 15 май 2014 г. ([COM\(2019\) 639 final](#)); ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА Първоначален преглед на обхвата на Регламента за осигуряване на съблюдаването на международните търговски правила ([COM\(2017\) 373 final](#)).

Регламентът за осигуряване на съблюдаването се прилага след обвързващо решение по спор в полза на Съюза.

През периода, предмет на прегледа, Регламентът за осигуряване на съблюдаването е използван веднъж за такава ситуация. През 2020 г. Съюзът въведе мерки на търговската политика по отношение на вноса на някои продукти с произход от Съединените американски щати като действие за осигуряване на съблюдаването във връзка с решен спор в рамките на СТО относно субсидиите за производителя на въздухоплавателни средства „Боинг“.<sup>4</sup> Мерките бяха въведени след приемането през април 2019 г. на доклада на Апелативния орган, в който се потвърди неспазване на правилата от страна на Съединените щати по спора в рамките на СТО и по арбитража в рамките на СТО относно нивото на ответните мерки. Докладът на Апелативния орган потвърди, че субсидиите на Съединените щати за „Боинг“ продължават да причиняват значителни вреди на „Еърбъс“.

За целите на въвеждането на ответните мерки Комисията, по силата на Регламента за осигуряване на съблюдаването, събра информация за предварителен списък с продукти от Съединените щати, по отношение на които Съюзът може да предприеме ответни мерки.<sup>5</sup>

През юли 2021 г. Съюзът преустанови прилагането на наложените мерки за период от пет години.<sup>6</sup> Преустановяването има за цел да даде възможност на двете страни да продължат обсъжданията за реализиране на намеренията си по отношение на финансирането, финансирането на научноизследователската и развойната дейност, както и за специфичната подкрепа за големите граждански въздухоплавателни средства.<sup>7</sup>

Използването на Регламента за осигуряване на съблюдаването в този случай беше основен фактор за положителното развитие на случая. Едва след налагането на мерките на ЕС върху вноса от Съединените щати — които вече бяха приложили широкообхватни принудителни мерки срещу Съюза въз основа на спора във връзка с „Еърбъс“ в рамките на СТО — можеше да се възстановят баланса и реципрочността в достатъчна степен. Това създаде подходящата среда за последващия конструктивен ангажимент и за решението, което вече е постигнато.

Ограниченото използване на Регламента на основанията, посочени в член 3, букви а) и б), през периода на прегледа се дължи на процедурните етапи на

---

<sup>4</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1646 на Комисията от 7 ноември 2020 г. относно мерките на търговската политика по отношение на определени продукти от Съединените американски щати след решението по търговски спор съгласно Договореността за уреждане на спорове на Световната търговска организация (ОВ L 373, 9.11.2020 г., стр. 1). Съединени щати — мерки, засягащи търговията с големи граждански въздухоплавателни средства — втора жалба (DS353).

<sup>5</sup> Спор във връзка с „Боинг“ в рамките на СТО: ЕС изготвя предварителен списък на продукти от САЩ, разглеждани за ответни мерки; [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip\\_19\\_2162](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_19_2162).

<sup>6</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1123 на Комисията от 8 юли 2021 г за спиране на действието на мерките на търговската политика по отношение на определени продукти от Съединените американски щати, наложени с Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1646 след решението по търговски спор съгласно Договореността за уреждане на спорове на Световната търговска организация (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 43).

<sup>7</sup> [ЕС и САЩ предприемат решителни стъпки за прекратяване на спора около въздухоплавателните средства.](#)

неуредени търговски спорове. Осигуряването на съблюдаването е много напреднала фаза на търговския спор, до която достигат само ограничен брой случаи, тъй като повечето се решават много по-рано.<sup>8</sup> От друга страна, не може да се изключи, че самото съществуване на инструмента и възможността за съответно упражняване на правата на Съюза има възпиращ ефект върху трети държави, като ограничава интереса им от неспазване на правилата след успешен съдебен спор в полза на Съюза или дори от неспазване на срока на ангажиментите им по търговско споразумение на първо място.

*3.1.2. Член 3 букви аа) и ба): когато разрешаването на търговски спор е блокирано.*

Тези основания бяха въведени с изменението от 2021 г. Те са подобни на тези в точка 3.1.1, тъй като се отнасят до осигуряване на съблюдаването на правата на ЕС въз основа на търговски спорове, но касаят по-конкретно блокирането на процедура за уреждане на спорове.

Първоначално Регламентът за осигуряване на съблюдаването беше разработен въз основа на предпоставката, че е налице напълно функционираща процедура за уреждане на спорове, която води до окончателно и обвързващо решение по даден спор. В ситуации обаче, в които контрагентът на Съюза по даден спор не би съдействал и би възпрепятствал процедура, водеща до постановяване на обвързващо и подлежащо на принудително изпълнение решение, целта на Регламента, а именно да защити интересите на Съюза, като му предостави необходимите инструменти за ефективна и бърза реакция на незаконни мерки на трети държави, не би могла да бъде постигната. За да се справи с тези предизвикателства, Комисията предложи актуализиране на Регламента за осигуряване на съблюдаването и през 2021 г. Регламентът беше изменен.

Конкретните обстоятелства на прилагане са, както следва:

- i. Що се отнася до търговски спорове в рамките на СТО, Регламентът за осигуряване на съблюдаването се прилага след разпространяване на доклад на група съдебни заседатели (панел) на СТО, който потвърждава изцяло или частично претенциите, предявени от Съюза, ако е подадена жалба съгласно член 17 от Договореността на СТО за уреждане на спорове, но тя не може да бъде приключена, тъй като Апелативният орган не функционира, а третата държава не е съгласна с временен арбитраж при обжалване съгласно член 25 от Договореността на СТО за уреждане на спорове.

Това изменение беше предизвикано от ситуацията с нефункциониращия понастоящем Апелативен орган на СТО. Както е известно, понастоящем Апелативният орган на СТО не функционира, тъй като Съединените щати блокират назначаването на нови членове на Апелативния орган. Апелативният орган на СТО не може да работи по жалби, подадени след 11 декември 2019 г., нито по жалби, подадени преди това, но неприключили до началото на 2020 г. Следователно съществува ситуация, която позволява на Съюза да предприеме действия за осигуряване на съблюдаването в спорове в рамките на СТО, които са блокирани при обжалване, освен ако е

---

<sup>8</sup> Вж. [преглед на активните дела на ЕС за уреждане на спорове](#) от 10 декември 2021 г., достъпен на уебсайта на ГД „Търговия“.

договорено разглеждане при обжалване съгласно член 25 от Договореността на СТО за уреждане на спорове.

Изменението осигурява защитна мярка в допълнение към продължаващите усилия на Съюза за разрешаване на кризисната ситуация. Съюзът разработи Многостранна временна договореност за арбитраж при обжалване, която има за цел да възпроизведе във възможно най-голяма степен механизма за обжалване на СТО чрез арбитражното производство, предвидено в член 25 от Договореността на СТО за уреждане на спорове.<sup>9</sup> В нея, наред с други елементи, се поддържа по-специално обвързващ двустепенен механизъм за уреждане на спорове на СТО. Някои други членове на СТО се присъединиха към договореността, която остава отворена за останалите членове на доброволна основа, както и *ad hoc* за целите на конкретни спорове.

- ii. Що се отнася до търговски спорове по други търговски споразумения на ЕС, включително регионални или двустранни споразумения, Регламентът за осигуряване на съблюдаването се прилага ако решение не е възможно, тъй като третата държава не предприема стъпките, които са необходими за прилагане на процедура за уреждане на спорове, включително като ненужно забавя производството, което е равностойно на липса на съдействие при изпълнението на процедурата.

Такива рискове от блокиране бяха установени при прегледа на Регламента за осигуряване на съблюдаването през 2019 г. Например, когато другата страна не назначава арбитър и няма резервен механизъм, който да коригира тази ситуация, Съюзът няма да е в състояние да постигне обвързващо решение, което да може да бъде принудително изпълнено.

По време на (сравнително краткия) период на прегледа не е възникнала подобна ситуация, която да е довела до използването на изменения Регламент за осигуряване на съблюдаването. Използването на изменения инструмент обаче е било обмисляно в някои случаи и самата възможност за използването му може да е довела до необходимото насърчаване на съответната отговаряща трета държава, за да се даде възможност за постигане на обвързващо решение по спора в рамките на СТО.

По отношение на текущите спорове липсата на практика се дължи отчасти на факта, че Многостранната временна договореност за арбитраж при обжалване е налична и действа и че в други случаи страните могат да се споразумеят *ad hoc* за арбитраж при обжалване. Освен това липсата на активна практика отново е свързана с процесуалния етап на неуредените спорове, тъй като спорът трябва да достигне определен етап, за да стане Регламентът за осигуряване на съблюдаването потенциално приложим.

### 3.1.3. Член 3, буква в): Мерки за възстановяване на баланса в отговор на защитна мярка, предприета от трета държава

Другата ситуация, в която се прилага Регламента за осигуряване на съблюдаването, обхваща мерки за възстановяване на баланса, когато трета държава налага защитна мярка и Споразумението на СТО за защитните мерки (член 8) или правилата за

---

<sup>9</sup> [Влиза в сила временна договореност за арбитраж при обжалване на спорове в рамките на СТО.](#)

защитните мерки в други споразумения на Съюза дават право на Съюза да възстанови баланса.

Регламентът за осигуряване на съблюдаването е използван общо два пъти за тази цел, включително веднъж през периода на прегледа. Първият път се отнася до отговора на Съюза за вносните мита върху стоманата и алуминия, наложени от Съединените щати през 2018 г.<sup>10</sup> Вторият път се отнася до подобен отговор на Съюза за свързаните вносни мита върху продукти, производни на стомана и алуминий, въведени от Съединените щати през 2020 г.<sup>11</sup> И в двата случая Съюзът въведе мерки за възстановяване на баланса под формата на допълнителни вносни мита върху някои продукти с произход от Съединените щати. В процедурно отношение приемането на актовете за изпълнение, с които се налагат мерки за възстановяване на баланса, отне около два месеца в първия случай и един месец във втория случай, в съответствие със сроковете на Споразумението на СТО.

По време на периода на прегледа по-късно беше приложен и Регламентът за осигуряване на съблюдаването, за да се преустанови прилагането на тези мерки за възстановяване на баланса в два случая през 2021 г.<sup>12</sup> Това преустановяване осигури необходимите условия, за да могат Съюзът и Съединените щати да напреднат в текущото си сътрудничество, включително с оглед на премахването на съответните мита.<sup>13</sup> Понастоящем мерките за възстановяване на баланса не се прилагат.

Регламентът за осигуряване на съблюдаването гарантира, че Съюзът е в състояние да реагира бързо на защитните мерки на Съединените щати и да защити икономическите интереси на Съюза в два важни случая. Освен това наличието на отговора на Съюза играе роля за продължаването на усилията за разрешаване на основния въпрос. Преустановяването на прилагането на активните мерки за възстановяване на баланса допринася за премахването на митата на Съединените щати. Поради това може да се заключи, че Регламентът за осигуряване на съблюдаването се оказва от съществено значение и е важен инструмент за Съюза за успешно справяне с митата върху стоманата и алуминия на Съединените щати.

---

<sup>10</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/724 на Комисията от 16 май 2018 г. относно някои мерки в областта на търговската политика по отношение на определени продукти с произход от Съединените американски щати (ОВ L 122, 17.5.2018 г., стр. 14) и Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/886 на Комисията от 20 юни 2018 г. относно някои мерки в областта на търговската политика по отношение на определени продукти с произход от Съединените американски щати и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/724 (ОВ L 158, 21.6.2018 г., стр. 5).

<sup>11</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/502 на Комисията от 6 април 2020 г. относно някои мерки в областта на търговската политика по отношение на определени продукти с произход от Съединените американски щати (ОВ L 109, 7.4.2020 г., стр. 10).

<sup>12</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/866 на Комисията от 28 май 2021 г. за преустановяване на прилагането на мерките в областта на търговската политика по отношение на определени продукти с произход от Съединените американски щати, въведени с Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/886 (ОВ L 190, 31.5.2021 г., стр. 94—95). Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2083 на Комисията от 26 ноември 2021 г. за преустановяване на прилагането на мерките в областта на търговската политика по отношение на определени продукти с произход от Съединените американски щати, въведени с регламенти за изпълнение (ЕС) 2018/886 и (ЕС) 2020/502 (ОВ L 426, 29.11.2021 г., стр. 41).

<sup>13</sup> [Съвместно изявление на САЩ и ЕС от 31 октомври 2021 г. Изявление на Европейския съюз от 31 октомври 2021 г.](#)

### *3.1.4. Член 3, буква г): Изменение на отстъпки или ангажименти*

Последната ситуация, в която Регламентът за осигуряване на съблюдаването може да се използва, е в случаи на едностранно изменение от страна на член на СТО на отстъпки по член XXVIII от Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г. (ГАТТ от 1994 г.) или на ангажименти по член XXI от Общото споразумение за търговията с услуги (ГАТС), когато не са договорени компенсаторни корекции по отношение на стоките, а по отношение на услугите не са направени компенсаторни корекции в съответствие със заключенията на арбитража съгласно член XXI от ГАТС.

Първоначално Регламентът за осигуряване на съблюдаването се прилага само в ситуации, свързани с член XXVIII от ГАТТ от 1994 г. С изменението от 2021 г. разпоредбата се допълва със ситуации, свързани с член XXI от ГАТС. Добавката е логична и обоснована предвид сходствата между двата вида ситуации.

През периода на прегледа, не е имало такъв случай. Не е имало и индикации, че даден член на СТО възнамерява да промени отстъпки или ангажименти, без да участва в преговори за компенсаторни корекции. Регламентът може да е оказал възпиращ ефект, тъй като самото му съществуване показва, че Съюзът има желание и е добре подготвен да се възползва ефективно от правата си за възстановяване на баланса съгласно тези разпоредби.

### **3.2. Мерки на търговската политика**

В член 5 от Регламента за осигуряване на съблюдаването са изброени потенциалните мерки на търговската политика, които Съюзът може да използва в случаите, посочени в точка 3.1. Първоначално в списъка се предвижда следното:

- а) Член 5, параграф 1, буква а): спиране на действието на тарифни отстъпки и налагане на нови или увеличени мита;*
- б) Член 5, параграф 1, буква б): въвеждане или увеличение на количествените ограничения върху вноса или износа на стоки; както и*
- в) Член 5, параграф 1, буква в): спиране на действието на отстъпки в областта на обществените поръчки.*

С изменението от 2021 г. списъкът се разширява, както следва:

- а) Член 5, параграф 1, буква ба): спиране на изпълнението на задължения по отношение на търговията с услуги и налагане на ограничения върху търговията с услуги; това подлежи на задължително приоритизиране/йерархия от стъпки. Комисията ще трябва да разгледа всяка категория и да стигне до заключението, че мерките не са възможни, преди да премине към следващата категория. Първата категория са тези услуги, за които има разрешение на равнището на Съюза. Втората категория е наличието на обширно законодателство на Съюза. Третата категория е когато събраната информация показва най-малка намеса на националното законодателство.*
- б) Член 5, параграф 1, буква бб): спиране на изпълнението на задължения по отношение на свързани с търговията аспекти на правата върху*

*интелектуалната собственост, предоставени от институция или агенция на Съюза и валидни в целия Съюз, и налагане на ограничения върху защитата на подобни права върху интелектуалната собственост или на търговското им използване по отношение на носители на права, които са граждани на съответната трета държава. Този набор от възможности до голяма степен съответства на първата йерархична стъпка, приложима към услугите.*

Наличието на мерки по отношение на услугите и правата върху интелектуалната собственост от февруари 2021 г. е значително подобрене на инструмента, като увеличава способността на Съюза да осигурява съблюдаването на правата му по търговски споразумения в някои отношения:

- прави инструмента за осигуряване на съблюдаването по-ефективен, включително чрез постигане на значителен възпиращ ефект върху незаконни действия на трети държави;
- отговаря на нуждите на съвременните и основани на знанието икономики;
- съответства на значимостта на услугите и правата върху интелектуалната собственост в международната търговия;
- прави Съюза надежден, когато се опитва да договори защита на носителите на права в чужбина;
- доказва, че Съюзът е решен да упражнява в пълна степен правата, които има по силата на търговски споразумения, включително чрез повишаване на ефикасността на принудителното изпълнение на задълженията чрез кръстосани ответни мерки.

И трите случая на прилагане на Регламента за осигуряване на съблюдаването като цяло, включително в рамките на периода на прегледа, включват мерки на търговската политика под формата на допълнителни мита върху вноса на стоки в Съюза. Мерките са пропорционални и съизмерими с вредата, причинена от съответните мерки на третата държава (в този случай САЩ). Използването на вносни мита се оказва ефективно за налагане на цена по отношение на икономиката на Съединените щати и беше фактор, който ги накара с течение на времето да променят своите мерки. В резултат на това действието на всички мерки по Регламента за осигуряване на съблюдаването понастоящем е спряно, тъй като мерките на Съединените щати не се прилагат както преди.

През периода на прегледа не е използвана нито една от другите възможности по член 5. Това отчасти се дължи на сравнително краткия период от време след изменението от 2021 г., с което бяха въведени допълнителните възможности. Освен това, както беше посочено, използването на вносни мита върху стоките се оказва ефективно. В същото време въпросът за кръстосаните ответни мерки не възникна<sup>14</sup> по време на периода на прегледа, през който можеше да се разглеждат ответни мерки отвъд стоките, като например в областта на търговията с услуги или правата върху интелектуална собственост. В случая с „Боинг“ мерките на

---

<sup>14</sup> Член 22 от Договореността на СТО за уреждане на спорове.

Съединените щати, които предизвикаха ответните мерки на Съюза, се отнасяха до стоки съгласно Споразумението на СТО и Съюзът можеше да реагира ефективно чрез мерки за стоки. В случаите в рамките на СТО относно защитните мерки нямаше да се позволи да се реагира чрез мерки, различни от тези, които се предприемат по отношение на стоките след спиране на изпълнението на задълженията по Общото споразумение на СТО за митата и търговията. Следователно останалите възможности по член 5 от Регламента за осигуряване на съблюдаването все още не са изпитани, но могат да се използват в бъдеще.

***По-нататъшно разширяване на обхвата на мерките в областта на свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост***

Разширяването на обхвата на възможните мерки в областта на свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуална собственост през 2021 г. може да се счита за значимо по принцип, но то е ограничено по обхват. В него се предвиждат действия за осигуряване на съблюдаването под формата на ограничения върху защитата или търговското използване на правата върху интелектуална собственост, които са предоставени от институция или агенция на Съюза и са валидни в целия Съюз, по отношение на носители на права, които са граждани на съответната трета държава. Този обхват до голяма степен съответства на първата стъпка от йерархията от стъпки, приложима към мерките в областта на търговията с услуги. На практика в момента той може да се прилага за географски указания, търговски марки на ЕС, дизайн на ЕС и сортове растения. В него не се предвиждат действия за осигуряване на съблюдаването под формата на мерки, засягащи патенти и авторски права, например.

Настоящата оценка на Комисията е, че не съществуват правни или технически пречки за по-нататъшно разширяване на обхвата и че разширяването би било полезно като цяло. То ще повиши ефективността и надеждността на инструмента за осигуряване на съблюдаването, тъй като ще увеличи броя на случаите, в които Съюзът ще може ефективно да съблюдава правата си, когато трета държава нарушава защитата на интелектуалната собственост, залегнала в споразумение на ЕС, като вече е предвидена възможността за предприемане на такива действия по силата на международното право. Това допълнително ще накара третата държава да спазва правилата, в случай че тя наруши договорената защита.

Освен това заинтересованите страни като цяло са положително настроени спрямо мерките, които надхвърлят настоящия обхват на Регламент за осигуряване на съблюдаването. В контекста на обществената консултация, свързана с предложението на Комисията за инструмент за борба с принудителните действия<sup>15</sup>, заинтересованите страни бяха попитани конкретно относно допълнителни мерки в областта на свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуална собственост. Въпреки че изтъкнаха чувствителни аспекти (опасения относно съпътстващи загуби за стопанската дейност в ЕС), те признаха и потенциалните ползи (повишена ефективност и надеждност).

Комисията оставя открита възможността за представяне на законодателно предложение за актуализиране на Регламента за осигуряване на съблюдаването в

<sup>15</sup> [Подробни резултати от обществената консултация: Към инструмент на ЕС за борба с принудителните действия.](#)

този и евентуално в други аспекти в бъдеще. На този етап законодателно предложение не се счита за подходящо, като се има предвид, че последното изменение на регламента все още е съвсем отскоро.

Неотдавнашното предложение за инструмент за борба с принудителните действия, както и конкретният законодателен акт, който Комисията се ангажира да предложи на Съвета и на Европейския парламент за прилагане на Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство, могат да бъдат от значение при разглеждане на допълнително бъдещо разширяване на обхвата на Регламента за осигуряване на съблюдаването.

Същевременно Комисията счита, че е важно да продължи наблюдението и прегледа на набора от налични мерки и тяхната целесъобразност. Този преглед следва да се основава на дейността на ЕС по уреждане на спорове, бъдещи случаи на прилагане и други развития, които може да имат отражение върху ефективността на Регламента за осигуряване на съблюдаването в по-широк контекст.

### **3.3. Изпълнение**

Регламентът се оказва подходящ и достатъчно гъвкав инструмент по отношение на процеса. При използването на Регламента се дава възможност за навременен и подходящ отговор от страна на Съюза. През 2018 г. и 2020 г. чрез Регламента се даде възможност на Съюза да реагира в рамките на кратките срокове за установяване и упражняване на правата за възстановяване на баланса съгласно Споразумението на СТО. С Регламента също така бе подкрепено предприемането на бързи и ефективни действия, когато това бе оправдано от неотложността на въпроса, за преустановяване на прилагането на текущи мерки на търговската политика (два пъти през 2021 г.).

## **4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Досега Регламентът за осигуряване на съблюдаването е използван само в няколко случая, както за въвеждане на мерки в отговор на защитни мерки и за осигуряване на съблюдаването, така и за спиране на действието на такива мерки. Той постигна целите си за защита на икономическите интереси на Съюза и доказа, че е основен и подходящ инструмент за реагиране спрямо действия на трети държави при конкретните обстоятелства. Макар и ограничена, практиката показва, че Съюзът е в състояние да реагира бързо, ефективно и решително и да постига положителни резултати. Комисията счита, че освен ограниченото прилагане на регламента в конкретни случаи досега, самото съществуване на инструмент за осигуряване на съблюдаването има положително въздействие и възпиращ ефект. Това е ясен сигнал за способността на Съюза да отстоява ефективно правата си по търговски споразумения или в случай на тяхното нарушаване. Следователно може да се окаже, че не е необходимо инструментът да се използва често, за да се установи, че има въздействие, тъй като заплахата от използването му вече е дала резултати.

Комисията ще продължи да наблюдава цялостното използване и целесъобразност на Регламента за осигуряване на съблюдаването. Тя оставя открита възможността за допълнително актуализиране на наличните мерки на търговската политика или на ситуацияите, които биха могли да доведат до тяхното прилагане.